

24 Ιανουαρίου 2020

Γέροντος Ιωσήφ Βατοπαιδινού, επιστολή: Θεία Χάρις και ανθρωπίνη αγωνιστικότητα

[Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Γέρ. Ιωσήφ Βατοπαιδινός](#)

Νέα Σκήτη, 4.1.84

Υιέ μου πολυαγαπητέ, σε ασπάζομαι ολόψυχα και πατρικά.

Το ότι στεναχωριέστε πραγματικά, καθώς το αισθάνθηκα, για την ελεεινότητά μου, πολύ με συγκίνησε γιατί αυτό δεν είναι απλή έκφραση συμπεριφοράς, αλλά αληθινή κοινωνία πνευματικού δεσμού, που χαρακτηρίζει την γνησιότητα της εν Χριστώ συγγενείας...

Για την απορία σας τώρα. Είναι γεγονός ότι κάθε τι που είναι εκτός της ανθρωπίνης επιτηδειότητας, δηλ. των ανθρωπίνων ενεργειών, είναι και λέγεται «υπέρ φύσιν» και αυτό μόνον διά της «υπέρ φύσιν» θείας Χάριτος επιτυγχάνεται.

Εδώ επισημαίνονται δύο παράγοντες να ενεργούν· ένας φυσικός, με ανθρώπινα μέσα και ένας «υπέρ φύσιν» με μόνη την θείαν Χάριν. Ό,τι λοιπόν καλείται να προσφέρει ο άνθρωπος στην ανάπλασή του είναι τα φυσικά μέσα. Και αυτά όλα εκφράζουν την περιεκτική αγωνιστικότητα, που σκοπό έχει να δαμάσει την κτηνωδία του παλαιού ανθρώπου δηλ. να ανασύρει τον άνθρωπο από την «παρά φύσιν» ζωή. Η πτώσις προκάλεσε τη διαστροφή με «εγκειμένην έμμονα την διάνοιαν επί τα πονηρά», που είναι όλος ο εσμός, δηλ. το σύνολο, της κακοηθείας.

Και να λεπτομερέστερα η ουσία:

Αγωνίζομαι κρατώντας δικαιοσύνη και σιγά – σιγά ελευθερώνομαι από την αδικία. Το ίδιο γίνεται με το ψεύδος, το μίσος, την οίηση, την πλεονεξία, την ακολασία. Και συν τη Χάριτι, που συνεργεί στις καλές προθέσεις, ελευθερώνομαι της κακοηθείας και ανακτώ την φυσική ζωή των αρετών. Αυτά επιβάλλονται κατά τον νόμον της φύσεως και ηθικής και ο Θεός δεν παίρνει τίποτε. Απλώς μόνον επαινεί τον άνθρωπο που λογικεύθηκε και απέρριψε την «ύβριν» της φύσεως και την καταρράκωση της προσωπικότητός του που σαν λογικό ον «παρεσυνεβλήθη τοις κτήνεσι τοις ανοήτοις και ομοιώθη αυτοίς». Οι νόμοι όμως “της ηθικής ή της αξιοπρεπείας” δεν μεταφέρουν εκ του θανάτου εις την ζωήν. Γενόμενος ο άνθρωπος κληρονομία του θανάτου και των συναφών δεινών δεν απαλλάσσεται εκ της εξουσίας αυτών διά του ηθικού μόνον νόμου, αλλά μόνον διά της «υπέρ φύσιν» θείας Χάριτος και δυνάμεως. Και αυτό έκαμε ακριβώς ο Θεός Λόγος γενόμενος καθ’ ημάς διά της σαρκώσεως του. Γι’ αυτό και ο Παύλος κράζει «ουκ εξ έργων των εν δικαιοσύνη ων εποιήσαμεν...αλλά διά τον Αυτού έλεον έσωσεν ημάς διά λουτρού παλιγγενεσίας και ανακαινίσεως Πνεύματος Αγίου» κλπ.

Ωστε και η Χάρις είναι απαραίτητος παράγων και η αγωνιστικότης του ανθρώπου ωσαύτως. Εάν ο άνθρωπος δεν αγωνιστεί νόμιμα και παρατεταμένα δεν θα επαναφέρει σε ισορροπία το σύνολο του «ζώου», που λέγεται άνθρωπος. Και εάν η θεία Χάρις δεν βρει το «ζώον» άνθρωπον στη σωστή θέση της φυσικής του ισορροπίας δεν τον επισκέπτεται γιατί «εν σώματι καταχρέω αμαρτίας Θεός ουκ εισελεύσεται· ει γαρ και εισελεύσεται ταχέως εξελεύσεται».

Αυτά εν ολίγοις, περιπόθητε μου υιέ και σεμνοτάτη μου κορούλα, τα εμά σπλάχνα, πού αγαπώ εν αληθεία.

Είμεθα καλά και όλα τα παιδιά σας ενθυμούνται και ευχαριστούν. Ετοιμαζόμεθα διά την εορτή των Φώτων Χάριτι Χριστού.

Εδώ σας αφήνω με όλες ευχές και την εν Χριστώ στοργήν.

Ο πτωχός σας Πατέρας Ιωσήφ